

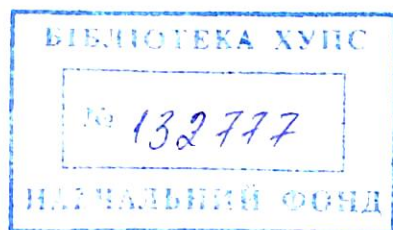
ПСИХОЛОГІЯ УСПІХУ

159.9
9076

К.І. Фоменко

ПСИХОЛОГІЯ УСПІХУ

Харків – 2015

УДК 159.923

ББК 88.36

Ф 76

Рекомендовано до видання Вченою радою навчально-наукового інституту педагогіки та психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 6 від 6 листоспада 2015 р.)

Автор:

К. І. Фоменко, к. психол.н., Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди;

Рецензенти:

Т. Б. Хомуленко, д-р психол. наук, проф., Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди;

Т. В. Сергеева, д-р психол. наук, проф., Харківський національний університет будівництва та архітектури;

А. М. Большакова, д-р психол. наук, проф., Харківська державна академія культури.

Фоменко К.І.

Ф 76 Психологія успіху: Навч.-метод. посіб./ К. І. Фоменко. – Х.: Вид-во «Діса плюс», 2015. – 274 с.

ISBN 978-617-7064-97-7

В змісті тезаурусів до тем посібника представлено аналіз поняття успіху, його видів, механізмів, а також проблем самореалізації, мотивації успіху, кар'єрного розвитку, часової організації життя як психологічної умови успішності та особистісних факторів успіху (перфекціонізму, відповідальності, заздрості, честолюбства, оптимізму, асертивності та ін.) в контексті культурно-історичної теорії та сучасних наукових досліджень. Матеріали до практичних занять містять унікальний комплекс методик психодіагностичного характеру.

Книга може бути корисна психологам, менеджерам та всім, кому не байдужа проблематика успіху.

ISBN 978-617-7064-97-7

УДК 159.923

ББК 88.36

© К. І. Фоменко, 2015

© Художнє оформлення К. І. Фоменко,
2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ	5
ТЕМА 1. ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ УСПІХУ..	8
1.1. УСПІХ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ.....	8
1.2. МЕХАНІЗМИ УСПІХУ	15
1.3. ФАКТОРИ ТА КРИТЕРІЇ УСПІХУ	18
1.4. УСПІХ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ	21
ТЕМА 2. МОТИВАЦІЯ УСПІХУ	31
2.1. ЗВ'ЯЗОК МОТИВАЦІЇ ТА УСПІШНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	31
2.2. ЗМІСТОВНІ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТЕОРІЇ МОТИВАЦІЇ	35
2.3. МОТИВАЦІЯ УСПІХУ В ПРОВІДНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОНЦЕПЦІЯХ .	46
2.4. МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ, ЯКА ПРАГНЕ ДО УСПІХУ.....	57
ТЕМА 3. УСПІХ І КАР'ЄРА	70
3.1. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ КАР'ЄРИ ТА ЇЇ ВИДИ.....	70
3.2. СТАДІЇ КАР'ЄРНОГО РОЗВИТКУ	77
3.3. КРИТЕРІЇ ТА СТРАТЕГІЇ КАР'ЄРНОГО УСПІХУ	79
3.4. КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ ЯК ВЛАСТИВІСТЬ КАР'ЄРНО УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ	81
ТЕМА 4. ТЕМПОРАЛЬНІСТЬ ТА УСПІХ	87
4.1. ЗДАТНІСТЬ ДО УПРАВЛІННЯ ЧАСОМ ЖИТТЯ ЯК ШЛЯХ ДО УСПІХУ	87
4.2. ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ ЧАСОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЯ.....	91
4.3. ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПОСІБ ТЕМПОРАЛЬНОЇ САМООРГАНІЗАЦІЇ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ	98
ТЕМА 5. УСПІШНА ОСОБИСТІСТЬ.....	114
5.1. УСПІШНА ОСОБИСТІСТЬ ЯК ФЕНОМЕН ПОП-ПСИХОЛОГІЇ.....	114
5.2. ТИПОЛОГІЯ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ	116
5.3. ОСОБИСТІСНІ ФАКТОРИ УСПІШНОСТІ	122
ДОДАТКИ	147
ТЕСТИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	255
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	272

ВСТУП

Відмінною рисою сучасної психологічної науки стає особлива увага до розроблення проблем, які мають прикладний характер і здебільшого знаходяться на перетині різних галузей. Саме такими є питання психології успіху, які викликають інтерес фахівців різних галузей – менеджерів, бізнес-консультантів, коучів, тренерів. Але сучасний погляд на психологію успіху виходить поза межі популярної та прикладної психології. У цьому навчальному посібнику психологія успіху розуміється ширше – як галузь психологічного знання, що вивчає закономірності функціонування та розвитку успіху як психологічного феномену. З психологічним феноменом успіху пов'язані традиційні для наукової психології проблеми мотивації успіху, вольової саморегуляції, темпоральної компетентності особистості та окремих психічних якостей людини – відповідальності, локусу контролю, оптимізму, перфекціонізму тощо.

Викладання психології успіху порушує питання найважливіші питання для сучасної особистості:

- як співвідносяться успіх, самоствердження, самореалізація особистості?;
- яким чином мотивувати себе та інших на досягнення успіху?;
- які психологічні закономірності побудови кар'єри слід враховувати у власному шляху до успіху?;
- як організувати свою діяльність та відведений на неї час, щоб досягти успіху?;
- якими якостями має характеризуватись конкурентоздатна успішна особистість?

Цей навчальний посібник написаний відповідно до програми дисциплін «Психологія успіху» та «Тренінг з психології успіху», що читаються на факультеті психології та соціології Харківського національного університету імені Г.С. Сковороди.

Посібник є спробою запропонувати такий підхід до розуміння психологічної природи успіху, який міг би забезпечити продуктивне функціонування професійного мислення психолога як у практичній, так і в науковій сферах.